

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Kötelességet vélünk t. olvasóinkkal szemben teljesíteni akkor, a midőn a főispáni beigtatás ünnepségének alkalmából 5-ik számú lapunkat kivételesen ma kedden s nem mint rendesen csütörtökön adjuk ki. Lapunk legközelebbi száma ismét csak a rendes időben, azaz február 6-án jelenik meg.

A szerkesztőség.

Horváth Béla főispánunk beigtatási ünnepélye.

E hó 26-án vasárnap délután fél 2 órakor Horváth Béla főispánunk városunkba érkezett, hogy diszes székét elfoglalja. Ezen alkalomból mi is kedves kötelességünknek tartjuk őt igaz szívből, őszintén városunk falai közt üdvözölni s melegen kívánni, hogy a nagyon szimpatikus auspiciumok alatt megkezdett viszony a város, annak érdeke és főispánunk között, háborítatlan tartosságnak örvendjen s ne legyen soha sem okunk semmiféle panaszos hangú felszólalásra!

Előkészületek.

Már néhány nap óta észre vehette a szemlélő, hogy városunkban valami készül, mely az embereket, modhatnók rendes sodrúkból kihozta. Az az élénk sürgés-forgás régi tisztos városházunkon, kérdezősködés — itt-ott beszélgető csoportok s végre a városházi kapu, lépcső feljárás és tanácsterem feldiszítése, elárulta, hogy ünnepet fogunk ülni. Fonyadt, dohos akta szag helyett ez alkalommal üdítő fenyő illat tölti be az odon városházi épület minden zege-zugát; mert virág csokrokkal tarkított fenyő girlandok díszítik azt. Különösen a tanácsterem öltött ily díszet. A régi öreg képek némán, egykedvűen me-rengtek le a falakról; tán a mult időkre gondoltak . . . de nem, hiszen egy új képűs, mely e napon először néz a készülődésekre, van ott felaggatva! — Ez báró Majthényi László volt főispánunk — mondhatjuk jól — sikerült arczépe. Az immáron öregessé lett generális szellemes mosolya ül a jól talált arczépen s mintegy biztatólag néz le az ifjabb nemzedékre — tanítványára, — hivatali utódjára, fiatal, dalias főispánunkra. Valjon hogy válik be ő?? Utódja lesz-e mindenben az öregnek, avagy csak részben — a legjobb irányban és az ezeréves ünnep pirkadó hajnalán a személyes pártusa helyett, az annyira vágyott közös együtt működést, üdvös egyetérést hozza-e magával mint legüdvösebb talizmán! Vederemo!!

Fogadtatás az indóháznál.

Hogy városunk közönsége igazán meleg érdeklődéssel várta az új főispánt, mutatja azon körülmény is, hogy csak a legfurfangosabb politika alkalmazásával s így is alig volt drága pénzen fogat kapható. Már délutáni egy órakor a szánok hosszú

sorai repültek a vasuti állomás felé; az uton mindenütt lehetett látni a csoportokba verődő embereket, kik bizonyos emelkedett, ünnepies hangulattal nézték a gyorsan iramodó fogatokat, a zászlódiszt öltött épületeket. Az állomás rakodó terén két hosszú sorban foglaltak helyet a fogatok; az indóház előtti tér, a váró termek, a perron élénken nyüzsgött a fogadásra sietett uraktól, kik között ott láttuk Hüttl József ministeri tanácsost, Farbaky István, országgyűlési képviselőt, Podhragyay Pál prépost-plébánost káplánaival, az akademiái igazgatót több tanárral stb A rend fenntartását Krausz Kálmán főkapitány vitte közgeinek közreműködése mellett még pedig úgy, hogy semmi torlódás nem történt s a legnagyobb rendben folyt le a fogadtatás.

Csakhamar futó tűzként terjed el a hír, hogy a vonat érkezik. És csakugyan, a rendes időnél előbb, már 1 óra 30 perczkor látjuk bekanyarodni a vonatot, mely az új főispánt hozza, a ki elé Garam-Berzenczéig, a város képviselőjében Artbold közleg. tanácsnok, Bernhard, gazdasági előadó, Wankovits Lajos és Krausz V. G. mentek. A leányvárról 12 mozsárlövés dördül el a nagy közönségnek tudtul adva, hogy a szívesen várt vendég megérkezett. A vonat megáll. A vagon elé diszruhás huszár megy s néhány pillanat mulva elöttűnt Horváth Béla főispán rokonszenves alakja, kit Sziitnyay József polgármester következő beszéddel üdvözölt:

Méltóságos Főispán Úr!

Selmezb-Bélabánya sz. kir. bányaváros tájkának külső képe ma zord s kietlen ugyan; de annál forróbb, annál lelkesültebb azon érzelem, mely ez ősz bányaváros közönségét e pillanatban eltölti s hevíti.

Hiszen ez érzelem alapja azon tisztelet, azon odaadó rokonszenve s azon boldogító öröm, melylyel törvényhatóságunk a Főispán ur Ó Méltóságának kinevezését fogadta s mely érzelem hatása alatt azért sietett ide, hogy Méltóságodat a legszívélyesebben üdvözölhesse.

Ezuttal röviden a legszívélyesebb „Isten hozta“ szózatot intézve Méltóságodhoz biztosítjuk, hogy magasztos hivatásának sikeres megoldásához nemcsak alkotmányos kötelmeink hű teljesítésével, de odaadó ragaszkodással s hazafias bizalommal is közreműködni fogunk.

Fogadja kegyesen ez ígérőnk, kik annak tudatában hogy a Méltóságos Főispán ur városi törvényhatóságunk úgy anyagi mint szellemi érdekeinek lelkes s hathatós támasza lesz: szívünk mélyéből kívánjuk, hogy a városi törvényhatóság ezen első s közvetlen érintkezése Méltóságoddal kiapadhatatlan forrásává váljék hazánk üdvének, városunk büszkeségének, valamint Méltóságod s övéi felhőtlen boldogságának.

A főispán, polgármesterünk ezen üdvözlésére megnyerő hangjával körülbelül így válaszolt: »Kedves polgármester úr! Selmezb-Bélabánya szabad királyi városok közönsége már előre is mintegy

elhalmozott szíves baráti érzelme annyi javával hogy én a magam részéről nem tudom eléggé azt meghálálni. Legyenek kérem meggyőződve arról, hogy örömmel jöttem és jelentem meg az önök körében; ezt a jóindulatot, azt a rokonszenvet ápolni fogom minden egyéni tehetséggel. (Éljenzés) Legyenek róla meggyőződve, hogy ez a vidék nem lehet oly zord, mint azt igen tisztelt barátom megjegyezni szíves volt, hol a szív oly, mondhatni, tropikus melegével találkozom; az imént zordnak vázolt vidéket átvarázsolja a szív melege olyanná, hol mindenki a legmelegebben érez; s így nálam is a szív melege az, melylyel Selmezb-Bélabánya városok közönsége iránt mindig viseltetem. (Éljenzés)

Kérem tehát, hogy mindig őszintén és jóindulattal támogassanak, és kérem azt, hogy tartsanak meg barátságukban!»

A főispán e keresetlen, szívből jövő szavaira lelkes éljenzés hangzott fel a jelenvoltak ajkairól.

A főispán ezután a polgármesterrel helyet foglalt a diszes szánon, melynek felsallangozott négyes fogatát Chauer Otto, városi pénztáros állította össze jó izléssel. S megindult megint a fogatok hosszú sora a város felé melyet elérve, ismét eldördültek a leányvárról az üdvölvések tudtul adva a város közönségének, hogy az új főispán körébe érkezett.

A főispán ezután Hüttl-József ministeri tanácsosnál szállt le, kinek szívesen látott vendége.

Küldöttségek tisztelése.

Négy óra volt, mikor a küldöttségek a kamaraház nagy dísztermében és az az előtt elterülő tágas előcsarnokban egybegyűltek. A főispán a nagyterem szomszédjában levő kisebb teremben fogadta a küldöttségeket. Előre is megjegyezzük, hogy főispánunk nyájas, valóban keresetlen szíves modorával az összes küldöttségeknél szemlátomást őszinte rokonszenvet ébresztett.

Először a városi tisztikart és a törv. hat. bizottság küldöttségét vezette be Sziitnyai József polgármester s a következő beszédet intézte az ünnepelt főispánhoz:

Méltóságos Főispán ur!

Minden mozzanata az életnek magán viseli azon kor kulturájának jellegét, melyben az támadt s fejlődött.

De az élet minden fazisára kiható kultúra csak ott mutat fel tartós vívmányokat, maradandó alkotásokat, a hol az annak szolgáló kultusz ki nem alszik az utókor nemzedékének szívéből.

Halát adok a Gondviselésnek, hogy ezen kultuszt ez ősbányaváros ezredéves fenállása óta szakadatlanul ápolta; — és szerencsésnek, boldognak érzem magamat, hogy a városi törvényhatóság bizottságában és tiszti karában a mostani nemzedék oly képviselőit mutathatom be Méltóságodnak, kik lángoló szeretettel csüngnek azon kultúra kultuszán, melyet előttünk egy évezred ápolta, és mely úgy társadalmi, mint politikai életünk mezején mély gyökeret verve, hatalmas té-

nyezőjévé vált a magyar alkotmánynak s közhatóságunk mintaszerű jogrendjének.

S ime mi is osztatlan odaadással ápoljuk s ápolni fogjuk őseink azon religióját, mely közintézményeink korszerű kifejlődésére s konszolidálására, valamint a felvilágosodás s a szabadelvűség zászlaja alatt azon haladás biztosítására vezetett, melyre mi büszkeséggel tekintünk, annyival inkább, mert az ily elveket követő közönség önmagában rejti léte és fenmaradása, valamint boldogulásának alapfeltételeit.

Ámde ezen kultusz egyik kiváló erénye a törvénytisztelet s a felettes hatóság iránti benső odaadás lévén, örömmel siettünk ide, hogy ragszkodásunknak, tiszteletünknek s azon vonzalomnak adózzunk, mellyel Méltóságod iránt nemcsak magas állásánál, de és azon körülménynél fogva is osztatlanul viselkedünk, hogy Méltóságodban szűkebb hazánk, a testvértörvényhatóság megyéjének szülöttjét tisztelhetjük.

Mindezekért első tisztelgésünket arra használjuk fel, hogy legszívélyesebb üdvözlésünk nyilvánítása mellett arra kérjük az Egek urát, hogy Méltóságodat sokáig éltesse a haza javára, városunk üdvére s Méltóságod valamint övéinek boldogítására.

Erre a főispán megköszönve a szívélyes kívánatokat kiemelte, hogy ő is a kultura előmozdításának szerény, de kitartó munkása akar lenni jövőben is. Szívesen fogadja előlegképen a rokonszenvet, melyet munkálkodása által iparkodni fog mindjobban megszilárdítani; majd így folytatá: »Az önök zászlójára mindkoron a leghazafiasabb czél volt kitzúve. Fogadjanak engem is munkatársul e zászló alá, mely alatt válvetve fogunk oda törekedni, hogy e várost nagygyá és virágzóvá tegyük!« Kiemelte azt is, hogy ő nemcsak a testületek, de az egyesek méltányos érdekeit is szíven fogja hordani. A beszédet követő éljenzés lecsillapodása után, a főispánnak a küldöttségnek minden egyes tagját bemutaták, ki azokkal kezét szorított.

Hogy ismétlésbe ne essünk, a bemutatás és kézszerítés minden egyes küldöttségnél megtörtént. Nem mulaszthatjuk el kiemelni itt azt, hogy városunk volt főispánja az immáron agg Goldbrunner Sándor is ezen első küldöttségben részt vett. Ugyan ezen küldöttséggel lett a járásbirósági küldöttség is bemutatva. A romai katolikus hitközség és elemi tanítók küldöttségét Podhragyay Pál prépost-plébános vezette és szép beszédjében az ezer éves ünnep megtartása alkalmából reflektált arra, hogy vajjon ez megtörténhetett volna-e most ezer év után, ha a honfoglaló Árpád ivadéka, Szent István a kereszténység felvételé által nem lett volna honalapítóvá. — Tehát a kereszt az, melyhez ragaszkodnunk kell, s ha küzdünk ne legyen fegyverünk a buzogány, és a kard, hanem a keresztényi szeretet. — Kiemeli, hogy mint katolikusok nemcsak kívánjuk, de egyenesen követeljük, hogy hazafias törekvéseinket kétségbe ne vonják s habár sok tekintetben mostoha elbánásban részesítenek is, mi mégis a nagy mohácsi vértanuk utódjai vagyunk s azok törhetetlenül továbbra is maradni akarunk. Fogadja Méltóságod tiszteletünk kifejezését. — Erre a főispán kijelentette, hogy ez ékes beszédre maga részéről azt modhatja, hogy ő a munkásságot eddig is és ezentúl is nem a buzogány és karddal de a kereszttel és szeretettel fogja teljesíteni. Ő minden egyes egyénnek tiszteli meggyőződését és az egyház javát szíven fogja hordani; ezzel ajánlotta magát a küldöttség jóindulatába.

Következett az ág. ev. hitv. egyház küldöttsége, melyet Farbaky István országgyűlési képviselő és az egyházközség felügyelője mutatott be. Szép szavakkal emelte ki, hogy ezen egyházi község fontos kulturai intézménye a városnak, a megyének, sőt az egész felvidéknek. Bölcsője a magyarosodásnak és minden hazafias törekvés erőteljes előmozdítója. A főispán megköszönve az egykori kollega (együtt voltak képviselők) vezetése alatt megjelent küldöttség tisztelgését kiemeli, hogy a tettek mezején eddigelé nem állott módjában kimutatni jóindulatát ezen egyház község iránt, mely

a hazafias szellem ápolása által nemcsak a város, de a megye, sőt valóban az egész felvidékre üdvös kihatással bír, de hiszi, hogy azt tettek által is fog sikerülni kimutathatnia. Kéri, hogy tartsák meg jóindulatukban és részesítsék támogatásukban. Erre következett az izr. hitközség küldöttsége, melynek vezetője dr. Goldstücker Márk ügyvéd lelkes szavakkal emelte ki a főispán azon nagy érdemeit, melyek szerint azok táborába szegődött és küzdött, kik végre elérték, hogy az embereket egymástól elválasztó sötét falak romba dőljenek s a béke és egyetértés az emberi jogok szentsége érvényre jussanak. — Kívánja, hogy a főispán törekvéseit a legjobb siker koronázza. Főispánunk megköszönve a küldöttség jó kívánalmait hangsúlyozta, hogy pályája kezdetétől fogva mindig a liberalizmus szolgálatában állott ezen irány hive marad tántoríthatatlanul továbbra is. Ezután Hüttl József minist. tanácsos és bányaigazgató a bányaigazgatói küldöttséget mutatta be. Szép beszédjében kiemelte, hogy városunk s vidékünk létalapja a bányászat, mely megfogva bár, de törve nem élni fog ezentúl is. Kéri, hogy ennek érdekeit a főispán hathatós pártfogásába vegye. A főispán megköszönve a küldöttség tisztelgését kiemeli, hogy legyen meggyőződve arról, hogy jól tudja miként a bányászat képezi e testvérvárosok ugyszolván egyedüli létalapját s hogy egy oly fontos tényező ez, melynek érdekeit támogatni kötelesség s így igéri is, hogy azt tőle telhetőleg támogatni fogja. De hangsúlyozza azt is, hogy nemcsak a testület, de az egyes érdekeit is szíven fogja viselni. Ezután következett az akad. tanári kar küldöttsége Scholtz Vilmos igazgató, az akad. fiatalság küldöttsége Zivuska Jenő akad. ifj. köri elnök, az ágost. evang. lyceum tanári kara Jezovits Károly igazgató, a r. k. nagygymn. tanári kara Panek Ödön igazgató, a tűzoltók küldöttsége Bernhardt Adolf egyleti elnök, a Szitnyaosztály küldöttsége Tirts Rezső alelnök, a vegyes ipartársulat küldöttsége Lestyánszky József elnök vezetése alatt. Tisztelgett még az adóhivatal és a Vörös-kereszt egylet küldöttsége is. Mindezen küldöttségek vezetői által a főispánhoz intézett üdvözlő szavaira, főispánunk a legmelegebb hangon válaszolt s adott kifejezést köszönetének. — Az összes üdvözlő beszédeket és válaszokat, helyszüke miatt, nagy sajnálatunkra bővebben nem közölhetjük.

A székfoglaló közgyűlés.

E hó 27-én reggel 6 órakor huszonöt megszólaló dördült el a leányvárról, tudtul adva a lakosságnak, hogy Horváth Béla főispán ma foglalja el diszes székét. Már 9 óra előtt összegyűlekeztek a törv. hat. bizottsági tagok ugyszolván valamennyien, hogy a polgármester vezetése alatt a főispánért menjenek. Az ünnepelttel azután a Nagy-boldogasszony templomba vonultak valamennyien, hol fényes segédlet mellett Podhragyay Pál prépost-plébános tartotta a nagy misét. A templom zúfolásig megtelt a hívőkkel. A templomi zenekar egy igen szép ünnepi misét adott elő Cziczka Sándor karnagy dirigálása mellett. Már fél 11 óra felé járt az idő, a midőn a főispánt a székfoglalóra meghívó küldöttség tiszteben eljárta. A küldöttség tagjai voltak: Hüttl József ministeri tanácsos, bányaigazgató vezetése alatt Farbaky István, Podhragyay Pál, Händel Vilmos, Krausz Kálmán, Arthold Géza, Laszkáry Pál, Tóth Lajos, Krausz V. G., Wankovits Lajos, Glücksthal Gyula, Soltz Vilmos, Jahn Vilmos, Vadas Jenő, Winkler Benő, dr. Stuller Gyula és Csiba László. Ezen küldöttség élén csakhamar megjelent a ragyogó magyar diszben pompásan festő fiatal főispánunk városi tanácstermünkben, hol belépésekor hatalmas éljenzéssel fogadta a termet zúfolásig megtöltött városi közönség. Alig foglalta el főispánunk elnöklő székét, Szitnyai József polgármester a következő szép és tartalmas, meleg hangú beszédet intézte hozzá:

Méltóságos Főispán Úr!

Minden alkalom, mely ez ősbányaváros törvényhatósági bizottságát e helyütt egybegyűjti, kebleinket honfiai áhitattal tölti el.

S méltán! ezen hely azon szentélyünk melyben a hazaszeretet istenének áldozunk.

Ezen ihlettségünket s ezen áhitatunkat ma azonban két mozzanat a lelkesedés és elragadtatás fokára emeli azon feladatunk jelentőségéhez képest, melyet a megüresedett főispáni állás újból betöltése alkalmából megoldanunk kell.

E mozzanatok egyike: a multak emlékének felélesztése s érzelmeink világába beillesztése; másika: a jövőbe vetett bizalom előfeltételeinek mérlegelése és jogosult reményeink megnyilatkozása.

A multak emléke arra int, hogy első sorban hálás elismerésünket fejezzük ki az iránt, ki még nem rég mint főispánunk, közigazgatásunk intézésén egész odaadással csüngött.

A jövőbe vetett bizalom s sorsunk ezentúli fejlődésére alapított reményünk meg nemcsak az ihlettség, nemcsak az áhitat, de a legbensőbb örömmel érzetét is felkeltik annak tudata felett, hogy ma oly közhatósági actus megejtésére gyűlünk itt egybe, mely jogos reményeink megvalósítását is kecsesítő kilátásba helyezi.

Avagy nem bizalmat gerjesztő s reményt ébresztő-e a beiktatandó főispán Úr Ó Méltóságának ragyogó multja, magas szellemi képzettsége, jeles tehetsége, szívének páratlan jósága, valamint a kormányzás sikeres vitelére feljogosító tettereje s képzettsége.

Mindezek közhatása alatt nemcsak szentélyünk ajtait nyitottuk meg teljes készséggel Méltóságod előtt, de a bevett alkotmányos szokáson és törvényszerinti kötelességünkön kívül azon kagyló rejtekeit is örömmel feltárjuk, mely az ember szíve s melyben minden fejlődés és haladás csirái és rugói rejlenek.

Hiszzen a kagylóban honol a honpolgárok igaz lelkesedése, törhetlen hűsége s jobbagyi szeretete Urunk királyunk szent és sérthetetlen személye s magasztos állása iránt; a szíven fakadnak úgy az alkotmány, mint a törvénytisztelet, úgy a jog mint az igazságra fektetett közhatósági intézkedéseink szeplőtlen érzelmeinek forrásai; végül ott rejlenek és támadnak a magasabbra való törekvés azon impulzusai és motívumai melyek a haza fenntartásában közintézményeink fejlesztésében, egy szóval a honpolgári erények ápolásában és gyakorlásában a valódi tökély s az eszményiség tőlünk telhető megvalósítását biztosítják.

Ezekhez képest megújolag, feltárva szíveink ezen hazafias kincstárát, s az ott rejlő kincseket készségesen felajánlva azon pálya kezdetén, melyre Méltóságod ma szentélyünk küszöbén átlépett, szeretetteljesen s lelkes örömmel üdvözljük Méltóságod első megjelenését ez ő praetoriumban.

Lelkesedésünk ezen megnyilatkozása, valamint reményeink ekképeni tolmácsolása után az 1886. évi XXI. törvényezikk 60. §. alapján felkérem a Méltóságos Főispán Urat kegyeskedjék törvényhatóságunk kezébe a szokásos esküt letenni.

Nagy és lelkes éljenzés követte e szép szavakat, melynek lecsillapulta után ünnepélyes csendben tette le a Vörös Ferencz tb. főjegyző által felolvasott esküt, melyet a jelen voltak állva hallgattak végig. Ugyancsak ünnepélyes hangon és mondhatjuk rendkívüli megnyerő modorban tartá meg ezután a főispán székfoglaló beszédjét. Kötelességünknek tartottuk e beszédet külön gyorsírónk által lestenografálni és így módunkban áll azt szó szerint közölni:

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

Mint gyermek áhitattal csüngtem Selmecz-Bélabánya sz. kir. bányaváros történetén; mint ifjut a kegyelet bizonyos érzete fogott el, valahányszor e dicső multu bányaváros falai között időztem; mint férfit Felséges Apostoli Királyunk kegyelme s a kormány megtiszteltó bizalma ide küldött, hogy a főispáni székét elfoglalva, munkavezetője legyek a közügynek, letéteményese a kormány Selmecz-Bélabánya sz. kir. város iránti jó indulatának. És mint kinek bölcsője szintén a Szitnya lejtőin ringott, hiva akarok maradni ősbányavárosunknak, hogy mint összekötő kapocs működjem közre a gondjaimra bizott két testvértörvényhatóság és a magyar haza érdekeinek előmozdításában.

Még látjuk alkonyi fényét a letűnt ezredévnek, melyben egy maroknyi nép csodálatos küzdelme a létért és kulturáért lesz megörökítve, s a mely fenmaradásunknak s a művelt államok közé soroztatásunknak történelmét foglalja magában. Hálát adhatunk érte az isteni gondviselésnek, mely nem fogja tőlünk elfordítani védőkarját az új ezredévben sem, melyben a Magyar haza nagygyá tételében kell egyesült erővel továbbmunkálkodnia mindannyiunknak.

Feladatokat megnehezíti jeles elődöm Rudnay Bélának munkaereje, egy másik régibb elődömnek Goldbrunner Sándornak, e város hí fiának szakszerű jártassága; de megkönnyítendő, hogy

Selmecz-Bélabánya közönségén állandóan szeretettel csüggő kiváló elődöm Bárány Majthényi László nagyemlétségének oldala mellett, éveken át munkatársuk voltam, s viszonyaikat ismerni tanultam, de meg fogja könnyíteni feladatomat a kipróbált erejű derék tisztikar s ezek élén a város érdekeit annyira szívén hordó polgármester Szitnyai József úr és meg fogja könnyíteni feladatomat a trónhoz rendületlenül ragaszkodó Selmecz-Bélabánya hazafias szellemű közönsége.

Programmom rövid, de mélyre ható: megtenni mindent a Magyar haza, a trón, Selmecz-Bélabánya s a szegény bányász nép érdekében; és mert én jól tudom, hogy nincs senki városunkban, ki engem ezen czéлом elérésében nem támogatna, lelkesedéssel fogunk kezét azok megvalósításában.

Ily módon vélem én legjobban teljesíthetni azt is, a mit szép jelmondatukban e terem bejárása fölé alkalmaztak: »unicuique suum«, a melyhez én még egy másik jelmondatot is társítok: »szerencse fell!«

Fogadják kérem szíves jóindulatukért őszinte köszönetemet s azon ígéretemet, hogy magam részéről is mindenkor, mindenkivel szemben jóindulatot fogok tanusítani.

Kérem szíves támogatásukat midőn munkára indulunk, vezéreljen minket a Mindenható, áldja meg a királyt, tartsa fenn Magyarországot s éltesse Selmecz-Bélabánya sz. kir. bányaváros közönségét!«

Az utolsó szó elhangzásával általános szünni nem akaró éljenzés tört ki, mely csak akkor szűnt meg, a midőn Sztancsaj Miklós főjegyzőnk kezdé meg hatóságos és valóban magvas tartalmu üdvözlő beszédét, a mely ekképen hangzott:

Méltóságos Főispán Úr!

Elhangzott ékes széhfoglaló beszédében méltóztatott külön is kiemelni s hangsúlyozni, miről oly lelkesedő örömmel hallottunk, hogy, ami kezdettől fogva vezéresillagunk volt, világító fáklyája e város multjának s röviden kifejezett törvénye a jelennek is, a mely jelmondat közgyűlési termünk bejáratánál üdvözlő és figyelmeztető a vezért és közmunkást egyaránt — hogy az »unicuique suum«-ot szemlél téveszteni nem fogja. Bizunk az elhangzott eskü szentségeiben s örömmel, bizalommal és általános lelkesedéssel fogadtuk Méltóságod lelkes és lelkesítő szavait, mert azokból nemcsak reményt meritünk a jövőre nézve, hogy a mit a békés századok csendjében és a viharos idők küzdelmeiben megszereztünk és épen hoztunk át a mai időkig, megtartjuk a jövőre is, de reményt, meritettünk azokból arra is, hogy megtart Méltóságod bennünket s e sz. kir. város közönségét azon az uton a melyen maradni óhajtunk — a haladás utján.

A magas kormány bizalma és Felsőleges ap. Királyunk legfelsőbb elhatározása annyi jeles közül és annyi jeles előd után Méltóságodat jelölte ki mint vezért e város ügyeinek vezetésére, s most midőn a királyi akarat nyilvánulása után hódoló tisztelettel és őszinte szeretettel fogadjuk és ösmerjük el vezérünknek, engedje meg Méltóságod hogy nem csak a dicső múlt emlékeinek felidézéssel kérjük Méltóságod jeles tehetségeinek városunk érdekében is leendő érvényesítését s ép ez okból ne a múlt, de a jelen őszinte képét tárjuk fel Méltóságod előtt, bár csak nagy vonásokban is, mert szerény véleményünk szerint a kölesönös megértés egyetértésre vezet — ez pedig csak megszilárdíthatja az előlegezett bizalmat és jó indulatot. Bizonyára nem lesz ösmeretlen dolog Méltóságod előtt, hogy az ő bányaváros mindedig erős sánca és védőbástyája volt a magyar alkotmányoknak s bárha évszázadokon keresztül idegen nyelven, de magyar szívet, magyar lélekkel hódolt, küzdött avagy harczott és áldozott s ma már a milleniáris örömvén küszöbén magyar szóval is zongla a Hymnusi — el nem vitázható e téren haladásunk. Méltóságod járt utra talál, csak a haladás fényét kell intenzívításában fenntartani, hogy nem sokára be legyen fejezve a nagy, de legedesebb munka, melyet a nemzetűi tiz parancsolat I-ső §-ának ösmerünk.

Városunk ősiparának a bányászatnak hanyatlása egy két év előtt még végveszéllyel fenyegetett; erős volt a rázkodás, melyet éreztünk — féltünk a végtől — hajónk zátonyra akadt s köröskörül csak a pusztulás tengerét láhattuk, de a bányász szerencse nem hagyott el; a magas kormány jó indulata, a városi közönség kitartó akarateréje és áldozatkészsége s a helybeli bányász népének és minden egyes tagjának odaadó munkálkodása s pályája iránti ragaszkodása azt eredményezték, hogy ma már bizton remélhetjük e téren is a jobb jövőt s ha nem is merjük vissza álmodni a múlt század nagyságát, midőn városunk népessége a mainak majdnem kétszeresét tette ki s a virágzó városban más iparnak mint

a bányászatnak létjogosultságra igénye nem volt — reméljük legalább azt, hogy ez ő ipar megmarad főiparnak, megadja a munkás népnek a jól megérdemelt mindennapi kenyeret s nem mulaszthatom el e helyen is külön kiemelni, hogy e városban ma már a szokásaihoz legmerekvebben ragaszkodó bányász is nagyobbára a „szerencse fell“-lel vagy „jó szerencsét“ köszöntéssel fogja Méltóságodat üdvözölni az idegen „Glück auf“ helyett!

Gyári-, házi- és más iparaink is emelkedőben vannak s bárha számolnunk kell, azon figyelmen kívül nem hagyható körülménnyel, hogy e városban a bányászat a lakosságnak második természetévé s mintegy vérévé vált, melyhez életkedve, akarata, és reménye, melyhez az évszázados sőt évezredes megszokás és foglalkozás folytán átídomult physikai ereje és felfogása kapcsolja, mindez ma már nem azt jelenti, hogy más ipar meghonosítása itt abszolút lehetetlen sőt éppen a bányászat hanyatlása tette egyenes kötelességünké más ipar meghonosítását is megkísérelni, eleinte épp az említett okból a bányászattal rokontermészetű iparokéit, hogy majdan a lassu fejlődés folyamán s a nevelésügy fejlesztése által tegyük lehetővé a czél elérését, a nevelésügy és művelődés ügyének fejlesztése által óhajtván hatni a bányász nép felfogására s ez által utat mutatva és nyitva más megélhetési forrásokra is.

Tanúgyunkról szólva nem óhajtjuk Méltóságodat azon hitben ringattatni, hogy e téren befejezett munkát bizunk Méltóságod bölcs vezetésére — de itt is a haladás terére léptünk — hol erőnk nem bir külön intézeteket fenntartani — ott jótékony czélú egyleteket támogatunk a fenntartásban.

Megkezdődött a közegészségügy rendezését; a város gazdasági ügyeinek intézésében fő elvünk, hogy a megkezdett haladás rovására ok nélkül ne takarékoskodjunk de viszont ok nélkül egy fillért se dobjunk el; önkormányzati jogaink gyakorlatában és az állami közigazgatás közvetítésében egyaránt a törvénytiszteletszűlte meghódolás a közjó és közérdek előtt vezérel.

Meg kell még említenem városunk közönségének azon több ízben ritka egyértelműséggel megnyilatkozott óhaját, hogy városunk összekötve legyen a világforgalommal — a rendes vágányu vasutnak tervbe vett kiépítésétől reméljük e város jövőjének és létérdekeinek egyik főbiztosítékát — ebben látjuk összefutni, a különféle érdekszalakat, melyek városunk jövőjének és — iparaink emelkedését fogják utánvonni.

Ime! szeretettel üdvözölt Főispánunk! ez városunk jelene, ezekkel iparkodtunk megvilágítani, hogy Selmecz-Bélabánya sz. k. város a haladás utján van, a mely uton hogy Méltóságod bennünket megtartani és erős kézzel tiszta látkörrel és jóindulattal vezetni fog — bizton hisszük s ezen reményben igaz szívből jövő magyarszínieséggel kívánjuk, hogy Méltóságod a honalapítás második évezredébe városunk sorsát ne csak átvezesse, de vezesse is soká igen soká az ünneplő magyar haza javára, a magunk örömére és saját dicsőségére! Éljen a beiktatott új főispán!«

Ezen beszéd után is lelkes éljenzés tört ki, melynek szüntével felemelkedett Farbaký István országgyűlési képviselőnk, that. biz. tag s azon, a közgyűlés által egyhangulag elfogadott indítványt tette, hogy úgy az egész ünnepség lefolyásának leírása, valamint a megtartott beszédek a város költségén kinyomattassanak és egy külön emlékkönyvben kiadassanak, mely emlékkönyv hivatva lesz e szép ünnepélyt az utókornak megörökíteni. (Általános helyeslés és éljenzés.)

A főispán ezután törvényadta jogával élve, a következőket nevezte ki a törvényhatóság tbeli tisztviselőivé: Clement Gyula számvevőt tb. főszámvevővé; Chauer Otto pénztárnokot, tb. főpénztárnokká; Ács József ellenőrt, tb. pénztárnokká; dr. Goldstücker Márk ügyvédet, tb. városi ügyésszé; Pauer János és Sztankay Ferencz törvhat. biz. tagokat, tb. tanácsosokká. Kivéve Clement Gyulát, ki betegsége miatt volt megakadályozva a közgyűlésen megjelenni, a többiek nyomban letették a hivatalos esküt, mire Sztankay Ferencz megköszönte az őket ért kitüntetést. A közgyűlést ezután a főispán folytonos éljenzések között be-rekesztette és a polgármester hivatalos szóbájába vonult, hol Tóth Lajos árvaszéki elnök a Hontmegyéből érkezett vendégek élén igen szép, nemes hangú beszédet tartott, melyre főispánunk látható örömmel ezen őt itt ért, talán váratlan kitüntetés fölött meleg szavakban adott köszönetének kifejezést. A jelen volt vendégek közül sikerült följegyezhetnünk a következőket: Tóth Lajos hontmegyei árvaszéki elnök, Luka Pál ipolyvási, Ámon Ede körmöczbányai orsz. gyűl. képviselő, Laszkáry Pál, Halmai László és Nedeczky Árpád főszolgabírák; Stugel József, urad. kasznár; Soltész

István, főispáni titkár; Bujkovszki Mihály, korponai polgármester; Pongrácz Géza, korponai rendőrkapitány; Vajda Pál és ifj. Holczer János, földbirtokosok; Batizy, lévai pénzügyigazgató; Bedros, szolgabíró; Weisz, németi plébános; Totovics Kálmán, megyei számvevő; Lange Pál, korponai ker. főerdész; Knezovics János, korponai ügyész; dr. Welwardt Adolf, korponai főorvos; stb.

A bankett.

A diszbankett a Városi Vigadó nagytermében egy órákor vette kezdetét és bizvást mondhatjuk, hogy ily szép, nagyszámu és illusztris közönséget e terem már rég nem látott. A felső tábla közepén foglalt helyet főispánunk, kin az utóbbi napok fáradalmi egy cseppet sem voltak észrevehető. Jobbra tőle Hüttl József min. tanácsos bányagazgató, balra Szitnyay József polgármester, szemben az ünneppel Farbaký István orsz. gyűl. képviselő, jobbra ettől Podhragyay Pál prépost-plébános, balra Händl Vilmos ág. evang. főesperes foglaltak helyet. A főispán fölött a karzat falzatán csillogó gázzal volt látható egy E. alatta H. B. vagyis »Éljen Horváth Béla«. Ugyane felső táblán ültek vendégeink. Azután hosszú sorokban a város elöl-kelőségei, tisztviselői, polgárai, az akademiái ifjak stb. — A hangulat ünnepélyes, de vidám is volt. A pezsgő felszolgáltatásánál felemelkedett főispánunk rokonszenves alakja és egy gyönyörű toasztban, melyben kiemelte, hogy az első ezer év honalapítója Szent István volt, a második ezredév kezdetében pedig oly uralkodó ül Szent István trónján, kit nemzete rajongó szeretettel vesz körül. E pillanatban az egész közönség felállott; a főispán emeltebb hangon emelte poharát a királyra, Erzsébet királyasszonyra és az uralkodóház minden egyes tagjára. Falt rengető, szünni nem akaró éljenvihar tört erre ki s a lelkesedés általános volt. Ezután Farbaký István orsz. képviselő emelte poharát az ünneplő főispánra, kiemelve szép tartalmas beszédében, hogy a főispáni méltóság nem csupán dignitas immáron, hanem a közigazgatás egyik fontos tényezője és ellenőrzője, hogy nem zárja ki s nem is csorbítja az állás azonban a városok önkormányzati jogait és szabadságait, s így e két tényező együttes közreműködéssel csak sikeresen járhat el. — Hatalmas lelkesedéssel éljeneztek meg erre a főispánt, ki úgy látszik, rohamosan hódította meg az egész város közönségét. Általános tetszésben részesültek még a főispán lelkes toasztja a város egész közönségére, Heincz Hugo beszéde a szabadelvű pártra, Vadas Jenő toasztja a főispánra, Krausz Kálmán főkapitány Hontvármegye testvértörvényhatóság közönségére, annak jelenlevő küldöttjeire, valamint a testvér Körmöczbánya főbányavárosra, illetve annak jelenlevő képviselőjére; Zivuska Jenő akad. ifj. köri elnöknek gyönyörű, tartalmas és valóban mondhatjuk, hatóságos hangon elmondott szónoklata a főispánra. Nagy tetszésben és éljenzésben részesültek még Tóth Lajos honti árvaszéki elnök, a főispánnak Farbaký Istvánra mint volt kollégájára, Laszkáry Pál főszolgabírónak, Hüttl J. és a polgármesterre; dr. Ámon E. Körmöcz képviselőjének, Jezsovics K. lyc. igazgatónak, Händel V. főesperesnek, Soltz V. akad. igazgatónak, Luka P. orsz. gyűl. képviselőnek, Marschalko Gyula t. polgártársunknak, főispánunknak, Heincz Hugónak, Polák Károly bányajogásznak stb. felköszöntői. Kénytelenek vagyunk itt is megjegyezni, hogy a sok szép beszédet helyszűke miatt nagy sajnálatunkra nem közölhetjük. A menu nem volt rosszul összeállítva, de itt-ott mégis panaszokat is hallottunk. A bankett folyamán Vörös F. tb. főjegyző felolvasta br. Majthényi L., Csibulya L. br. Mathényi Otmár., Pongrácz E. és Bars várm. közönségének üdvözlő táviratait. Polgármesterünknek ajánlatára egy köszönő távirat menesztetett a magyar kormányelnökhöz és Vadas Jenő akad. tanár lelkes beszéde következtében egy üdvözlő távirat ünneplő főispánunk neje ő Méltóságához.

A főispán, távozáskora a körülállókkal kezét fogott és szünni nem akaró éljenzések és a Rákóczy-induló hangjai mellett hagyta el a termet.

S így hát a legszebb harmóniában folyt le és lelte végét is e szép ünnepély; és igaz, őszinte szívből hön kívánjuk, hogy e szép harmóniába diszharmonikus hangok a jövőben se vegyüljenek be soha!

Újido: ságok.

— Az orsz. m. bányászati és kohászati egyesület február 5-én felolvasó ülést tart. Előadók: Faller Károly az »aluminium«-ról folytatás; Szentistványi Gyula »Modertáró viszonyairól.«

— Eljegyzések. Gschwandtner Gusztáv kir. mérnök eljegyezte Bittsánszky Ede min. tanácsos és bányagazgató bájos leányát Stefániát, Nagy-bányáról. — Cziglan János bakabányai kereskedő kedves, szép leányát Anna kisasszonyt, e hó 26-án jegyezte el Bakabányán, Darvasy lévai kir. pénzügyigazgatósági segéd titkár.

— Halálozások. Dr. Koralewszky Rezső, zsarnócai körorvos és a zsarnócai népbank igazgatója folyó hó 24-én meghalt. A széles körben ismert elhunytban Vojtás Máttyás gymn. tanárunk apósát gyászolja. A temetés folyó hó 26-án ment végbe általános részvét mellett. — Id. Bock János, a selmeczi városi vigadót előbb bérletben tartott Bock Ede és a vihnyei fürdő vendéglő volt bérelője Bock János édes atyja, e hó 24-én életének 75-ik évében Szklenő-fürdőn meghalt.

— Akadémiánk a millenniumon. Bányász és erdész akadémiánk is — mint az magától értetődik — mélton lesz a millennium ünepején képviselve. Már most jelezhetjük, hogy bányász akadémiánk történetét Pauer János titkár, az erdész akadémiáét pedig Vadas Jenő akad. tanár és erdő tanácsos fogják megírni s diszes kiadásban fog az megjelenni. A gyűjtemények és az akadémiának más érdekes tárgyaiból való kiállítás, a bányászati részt Cséti Otto akad. tanár főbányatanácsos, az erdészetit pedig Csiby Lőrincz akad. tanár rendezik s állítják össze.

Hirdetések.

Osztálysorsjáték.

Mind a három húzásra kaphatók egész, fél, tized és huszadsorsjegyek:

Trauer Gyula
üzletében.

I. osztályra 20, 10, 2 és 1 frtért.
Mind a három osztályra: 60. 30,
6 és 3 frtért.

Kérelem!

Özv. Pleva Józsefné után maradt árvák nevében, ezeknek külön gyámja azon tiszteletteljes kérelemmel fordul a nagy közönséghez, hogy a

Pleva-féle

czipészüzletet,

mely az árvák nevében továbbra is egy ügyes, kifogástalan üzletvezető vezetése mellett folytatatni fog, becses pártfogásába venni kegyeskedjék annál is inkább, mert úgy a jó, tartós áru, mint a jutányos árak ezentul is megfognak teljesen felelni a jogos igényeknek. 1—5

Tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az én hentes műhelyem úgy tisztaság, mint rend tekintetében minden követelményeknek teljesen megfelel, hogy hentes áruimat sem piszkos lyukakban, sem izlést rontó módon nem készítem és hogy így bizvást ajánlhatom összes hentes készítményeimet, valamint az üzletemben kapható mindig friss sertés húst, szalonnát, tepertőt, zsírt stb. a mélyen tisztelt közönségnek.

Eddig is tapasztalt pártfogását megköszönve és azt továbbra is kérve maradok kitűnő tisztelettel

Selmeczbányán 1896 január havában,
Trgina Antal hentesmester.

Patkányméreg

(Rattentod.)

(Immisch Felix, Delitsch.)

A legbiztosabb s legjobb szer a patkányok és egerek gyors kipusztítására. Ártalmatlan az emberek és házi állatokra nézve.

Kapható csomagokban 32 kr, és 64 krért

Sztankay Ferencz

gyógytárában Selmeczbányán.

Az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából az államtól engedélyezett

II. Magyar Osztály-Sorsjáték

Kibocsátás: 120,000 sorsjegy 45,007 három osztályba osztott nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

I. osztály 1896. február 5—8-ig

II. osztály 1896. márczius 11—14-ig.

III. osztály 1896 május 12—28-ig.

Árak az I. osztályra:

1 egész 1 fél 1 tized 1 huszad sorsjegy

20.—

10.—

2.—

1.— forint

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes):

1 egész 1 fél 1 tized 1 huszad sorsjegy

60.—

30.—

6.—

3.— forint.

A nyeremények teljes adó- és illetékmentességet élveznek és minden levonás nélkül fizettetnek ki; a húzások az állami hatóságok felügyelete alatt állanak és egy kir. közjegyző jelenlétében ejtetnek meg.

Midőn a sorsolási tervezetet föntebbiekben közzé tesszük, egyben köztudomásra hozzuk, hogy a sorsjegyek mátol fogva a falragaszokon jelzett elárusítóknál a fenti eredeti árakon kaphatók.

Budapest 1895. december 24.

Magyar Osztály-Sorsjáték Igazgatóság.

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

Még soha nem létezett nyereményesélyeket

nyújt az államtól engedélyezett

Minden
3-ik sorsjegy
nyer.

III. Magyar Osztály-Sorsjáték

45,007 három osztályba osztott pénzneremény 9.200,000 korona összértékben

Legnagyobb nyeremény a **EGY MILLIÓ** korona.

Az I. osztály húzása 1896. február 5—8-ig.

A II. osztály húzása 1896. márczius 11—14-ig.

A III. osztály húzása 1896. május 12—28-ig.

Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona
1	80000	= 80000
1	60000	= 60000
1	40000	= 40000
1	30000	= 30000
1	20000	= 20000
1	15000	= 15000
1	10000	= 10000
2	8000	= 16000
8	4000	= 32000
10	2000	= 20000
13	1000	= 13000
100	400	= 40000
860	200	= 172000
9000	80	= 720000
1000 nyeremény összesen .		1268000

Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona
1	100000	= 100000
1	60000	= 60000
1	40000	= 40000
1	30000	= 30000
1	20000	= 20000
1	15000	= 15000
1	10000	= 10000
2	8000	= 16000
8	4000	= 32000
10	2000	= 20000
13	1000	= 13000
100	400	= 40000
860	200	= 172000
9000	120	= 1080000
10000 nyemény összesen .		1648000

Nyereménytervezet:		
Nyeremény	korona	korona
1 jutalomdíj	600000	= 600000
1	400000	= 400000
1	300000	= 300000
1	200000	= 200000
1	100000	= 100000
2	40000	= 80000
2	20000	= 40000
5	10000	= 50000
10	8000	= 80000
34	6000	= 204000
100	2000	= 200000
200	1000	= 200000
2650	200	= 530000
22000	150	= 3300000
25007 nyeremény és egy jutalom		6284000

Árak az I. osztályra: $\frac{1}{4}$ 20.— $\frac{1}{2}$ 10.— $\frac{1}{10}$ 2.— $\frac{1}{20}$ 1 frt.

Teljes sorsjegyek árai (mindhárom osztályra érvényes): $\frac{1}{4}$ 60.— $\frac{1}{2}$ 30.— $\frac{1}{10}$ 6.— $\frac{1}{20}$ 3 frt.

ajánlja és szétküldi az összegnek előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest, Szervita-tér 3.

Sürgöny-czim
Lottoheintze,
Budapest.

Biztonság szempontjából ajánlatos, hogy a sorsjegyeknek ajánlott levélben való küldése kívántassék és a fenti eredeti árak mellett osztálysorsjegyeknél ajánlott levelek portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr, — teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig portó és 3 nyereményjegyzékért 50 kr. küldendő be.
Az első magyar osztálysorsjáték alkalmával tisztelt vevőim között a következő főnyereményeket osztottam ki: 400.000, 200.000, 100.000, 80.000, 50.000 koronásak stb.

Sürgöny-czim
Lottoheintze,
Budapest.